

*Kulttuurimaisemien maanomistajat kannattaa sitouttaa suojeluun - case Uruguay*

Gonzalo Cortés-Capano, Tuuli Toivonen, Alvaro Soutullo, Andrés Fernández, Caterina Dimitriadis, Gustavo Garibotto-Carton, Enrico Di Minin

Monilla maaseutualueilla maailmassa ihmiset ovat eläneet tiiviissä yhteydessä luontoon sukupolvien ajan. Monilla maatalousalueilla kaupungistumisen on johtanut väestön nopeaan vähenemiseen ja perinteisten viljelymenetelmien hylkämiseen ja niihin liittyvien taitojen katoamiseen. Suuri osa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeistä kulttuurimaisemista sijaitsee yksityisten omistamilla mailla. Kulttuurimaisemien suojelussa paikalliset asukkaat ja erityisesti maanviljelijät ovat tärkeässä asemassa ja heidän osaamisensa hyödyntäminen on välttämätöntä onnistuneen suojelun kannalta. Vapaaehtoinen suojelu voi olla yksityismailla tehokas keino suojelun toteuttamiseksi, erityisesti jos se on mahdollista toteuttaa kulttuuria ja elämäntapaa kuulemalla ja kunnoittamalla. Miten sitten toteuttaa tällaista suojelupolitiikkaa?

Tutkimuksessamme haastateltiin maanomistajia yhdellä Uruguayn luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeimmällä alueella. Alue on merkittävä ruohostoalue myös maailmanlaajuisesti biodiversiteetin suojelua ajatellen. Alue on lähes kokonaan yksityisten maanomistajien hallinassa. He ovat kasvattaneet alueen luontaisesti ruohostoisilla alueilla karjaa usean sukupolven ajan. Haastattelimme paikallisia maanomistajia pyrkimyksenämme ymmärtää heidän suhtautumistaan ympäristöönsä, näkemyksiään ympäristöön kohdistuvista paineista sekä kartoittaaksemme heidän tulevaisuudentoiveitaan. Pää tavoitteena oli tunnistaa yksityismailla tapahtuvaan suojeluun liittyviä vaikeuksia ja mahdollisuuksia, jotta alueella aikaisemmin epäonnistuneiden suojelutoimenpiteiden virheet voitaisiin välttää. Tuloksemme osoittivat maanomistajien olevan kiintyneitä ympäristöönsä ja näkevän oman roolinsa alueen luonnon ylläpitäjinä laiduntaessaan karjaansa ruohostomailla. Karjankasvatus oli monelle merkittävä osa omaa identiteettiä sekä tärkeä tekijä

sosiaalisen yhteisön sekä luontosuhteen ylläpidon kannalta. Maaseutualueiden autoituinen kaupungistumisen seurauksena sekä ja laidunalueiden väheneminen pusikoitumisen myötä nähtiin pääasiallisena uhkana luonnon ympäristön säilymiselle. Tulostemme perusteella tulevaisuuden suojelutoimenpiteitä kannattaisi kehittää tiiviissä yhteistyössä maanomistajien kanssa käyttäen monimuopuolista keinovalikoimaa. Esimerkiksi etäopiskelumahdollisuudet nähtin keinona tarjota nuorille mahdollisuuksia myös maaseudulla, kaupunkeihin muuton vaihtoehtona. Tulosten perusteella näyttää ilmeiseltä, että kulttuuriympäristöjen yksityismailla tapahtuva suojelu on osa laajempaa sosiaalista kokonaisuutta. Suojelun onnistuminen edellyttää kokonaisuuden tarkastelua paitsi luonnon näkökulmasta, myös sosiaalisen ja maaseutupolitiikan kannalta. Johtopäätös lienee sama monilla maaseutualueilla maailmassa.



*Photo credit: Gonzalo Cortés Capano.*